

DECIZIE

01 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Valentina Clevadî
Ion Druță, Galina Stratulat,
Dumitru Mardari, Iuliana Oprea

judecând recursul declarat de Balan Alina, în cauza intentată la cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Alinsan BV” în procedura simplificată a falimentului, Botnari Andrei, împotriva lui Vreamea Ghenadie și Balan Alina privind atragerea la răspunderea subsidiară,

împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 09 decembrie 2016, prin care a fost admisă cererea de atragere la răspundere subsidiară,

CONSTATĂ:

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 04 ianuarie 2016, a fost admisă spre examinare cererea introductivă înaintată de Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Edineț privind intentarea procedurii de insolvabilitate față de SRL „Alinsan BV”, fiind desemnat în calitate de administrator provizoriu Botnari Andrei.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 11 februarie 2016, a fost admisă cererea introductivă, fiind declarat debitorul SRL „Alinsan BV” în stare de insolvabilitate și intentată procedura simplificată de faliment față de SRL „Alinsan BV”, c/f 1009604000523, adresa juridică: r-l Edineț, sat. Fetești, iar în calitate de lichidator a fost numit Botnari Andrei.

La 23.06.2016, lichidatorul SRL „Alinsan BV”, Andrei Botnari, s-a adresat în instanța de insolvabilitate cu o cerere către Alina Balan și Ghenadie Vreamea prin care solicită atragerea la răspundere subsidiară a acestora și încasarea în mod solidar de la Alina Balan și Ghenadie Vreamea în beneficiul SRL „Alinsan BV” în procedura falimentului simplificat a sumei de 177 752,56 lei ce constituie crenațele nestinse față de creditorii validați.

În motivare cererii, lichidatorul a invocat că la adunarea creditorilor SRL „Alinsan BV” din 03.06.2016, s-a hotărât inițierea unui proces de atragere la răspundere subsidiară a administratorului Alina Balan și fondatorului Ghenadie Vreamea în temeiul art. 247-249 din Legea insolvabilității, din motiv că starea de insolvabilitate a survenit ca urmare a ținerii unei contabilități contrare prevederilor legii.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 09 decembrie 2016, a fost admisă integral cererea lichidatorului SRL „Alinsan BV”, Botnari Andrei privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, fiind dispusă încasarea în mod solidar de la Balan Alina și Vreamea Ghenadie în beneficiul SRL „Alinsan BV” în procedura falimentului simplificat suma de 177 752,56 lei.

Pentru a hotărî astfel, instanța de insolvabilitate a invocat prevederile art. 2, 13 alin. (2), 14 alin. (1) și (4), 15, 117 alin. (1), 247 alin. (1) și (2), 248 alin. (1) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, art. 9 alin. (3), 45 alin. (2), 72 alin. (7) din Legea societăților cu răspundere limitată, art. 68 alin. (2) Cod civil, menționând că incapacitatea de plată a debitorului a survenit anterior depunerii cererii introductive de către creditorul IFS pe raionul Edineț, iar în evidența contabilă s-a depistat că pe perioada de activitate 01.01.2011-31.12.2015, debitorul a dus evidența contabilă contrară normelor de drept.

Considerând ilegală hotărârea instanței de insolvabilitate, la 12.01.2017, Balan Alina a contestat-o cu recurs, solicitând repunerea în termen, admiterea recursului, casarea hotărârii Curții de Apel Bălți din 09.12.2016 și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de atragere la răspundere subsidiară.

În motivarea cererii de recurs, recurenta a invocat examinarea cauzei în lipsa sa, menționând în speță că nu a fost înștiințată despre ședința din 09.12.2016.

La fel invocă că nici Vreamea Ghenadie nu a fost citat legal, respectiv, în lipsa dovezilor privind citarea legală, inclusiv și citarea publică a lui Vreamea Ghenadie și Balan Alina, instanța a examinat totuși cauza.

Totodată susține că instanța de insolvabilitate în mod pripit și eronat a ajuns la concluzia temeiniciei cererii lichidatorului, or, nu au fost prezentate suficiente dovezi pentru a ajunge la concluzia respectivă.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat împotriva hotărârii date în instanța de fond și verificând, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate, Colegiul conchide că recursul este pasibil respingerii, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC al RM instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvabilității.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 8 al Legii insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Potrivit art. 248 alin. (6) din aceeași lege, în toate cazurile, asupra acțiunii prevăzute la alin.(1), instanța de insolvabilitate se pronunță prin hotărâre, care poate fi contestată cu recurs de persoanele vizate în ea.

Dat fiind faptul că în procedura de insolvabilitate termenele de contestare cu recurs coincid cu cele din CPC (Secțiunea 1 (15 zile și 5 zile), iar Legea insolvabilității nu interzice acest lucru, persoana îndreptățită va putea solicita repunerea în termen pentru depunerea recursului, aducând argumentele corespunzătoare.

Potrivit art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către

instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

După cum denotă actele cauzei, hotărârea Curții de Apel Bălți contestată cu recurs, prin care a fost admisă cererea de atragere la răspundere subsidiară, a fost emisă și pronunțată la 09 decembrie 2016 (f.d. 68-71), în lipsa recurenței (f.d. 64).

Tot din materialele cauzei rezultă că copia hotărârii motivate a fost expediată în adresa părților, inclusiv și a recurenței, la 30.12.2016, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f.d. 72).

Cererea de recurs a fost depusă la 12.01.2017 (f.d. 73).

Prin urmare, Colegiul conchide că cerința recurenței de repunere în termen a cererii de recurs este întemeiată.

După cum rezultă din materialele cauzei, recurenta își exprimă dezacordul cu soluția instanței de insolvență, prin care a fost admisă cererea lichidatorului SRL „Alinsan BV”, Botnari Andrei privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere SRL „Alinsan BV” în procedura falimentului simplificat Vreamea Ghenadie și Balan Alina.

Potrivit art. 247 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

(2) Prevederile alin.(1) se aplică persoanelor care dețineau funcțiile respective la data intentării procesului de insolvență, precum și celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Potrivit art. 248 alin. (1) al aceleiași legi, dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului instanța de insolvență poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvența prin una dintre următoarele acțiuni:

- a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;
- b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;
- c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului;
- d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate;
- e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire și a ștampilei;
- f) dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;
- g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori;
- h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvență conform prevederilor art.14;

i) comiterea altor acțiuni care au adus daune proprietății debitorului.

(6) În toate cazurile, asupra acțiunii prevăzute la alin.(1), instanța de insolabilitate se pronunță prin hotărâre, care poate fi contestată cu recurs de persoanele vizate în ea.

Astfel, la judecarea cauzelor ce țin de intentarea procesului de insolabilitate, legea care stabilește obligațiile asociatului (fondatorului) este Legea insolabilității, care conform art. 1 alin. (2), este aplicabilă persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, întreprinzătorilor individuali, inclusiv titularilor de patentă de întreprinzător, societăților de asigurări, fondurilor de investiții, companiilor fiduciare, organizațiilor necomerciale, înregistrate în Republica Moldova în modul stabilit.

Conform art. 15 alin. (1) din Legea insolabilității, în cazul insolabilității debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicații obligatorii pentru debitor ori care pot influența în alt mod acțiunile debitorului (insolabilitate intenționată), aceștia poartă răspundere subsidiară solidară față de creditorii în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanțelor creditorilor.

Prin urmare, din analiza prevederilor art. 15 și 248 din Legea insolabilității, reiese că, în dependență de motivele apariției stării de insolabilitate a debitorului, fondatorul (asociatul) va purta răspundere subsidiară solidară față de creditorii sau la cererea administratorului insolabilității/lichidatorului, instanța de insolabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolabil să fie suportate de asociat (fondator).

Analizând circumstanțele speței prin prisma normelor de drept evocate supra, Colegiul conchide că instanța de insolabilitate corect a statuat că apariția stării de insolabilitate a debitorului se datorează anumitor acțiuni imputabile lui Vrenea Ghenadie și Balan Alina.

Or, organele de conducere ale debitorului nu au depus cererea introductivă în instanță privind intentarea procesului de insolabilitate, circumstanță ce cade în mod direct sub incidența prevederilor art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolabilității din 149 din 29.06.2012.

În acest sens, afirmația recurentei cum că instanța de insolabilitate în mod pripit și eronat a ajuns la concluzia temeiniciei cererii lichidatorului, deoarece nu au fost prezentate suficiente dovezi pentru a ajunge la concluzia respectivă, Colegiul o apreciază critic.

Astfel, legea imperativ indică acțiunile care constituie circumstanțele ce duc la suportarea de către membrii organelor lui de conducere a datoriilor debitorului insolabil (art. 248 alin. (1) din Legea insolabilității), una din ele fiind nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolabilitate conform prevederilor art. 14.

Potrivit prevederilor art. 14 alin. (1) din Legea insolabilității din 149 din 29.06.2012, debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art.10.

(2) Debitorul este obligat să depună cerere introductivă și în cazul în care:

a) executarea integrală a creanțelor scadente ale unui sau ale mai multor creditorii poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadență a creanțelor celorlalți creditorii;

b) în cadrul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanțele creditorilor.

(3) Debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin.(2) și la art.10 alin.(2).

(4) Dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile și în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislația în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociații cu răspundere nelimitată și lichidatorii debitorului răspund subsidiar în fața creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin.(3). Aceste persoane sunt trase la răspundere penală în conformitate cu legea.

La caz, instanța de insolvență corect a statuat că membrii organelor de conducere, contrar obligației legale, nu au depus cererea introductivă în instanță, procesul de insolvență fiind intentat la cererea unui creditor.

Colegiul constată și netemeinicia afirmației recurente referitoare la ne citarea sa legală și examinarea cauzei în lipsa sa și a lui Vremea Ghenadie.

Potrivit prevederilor art. 6 alin. (1) din Legea insolvenței din 149 din 29.06.2012, citarea participanților la proces se efectuează de către instanța de insolvență din oficiu.

(2) În procedurile contencioase reglementate de prezenta lege vor fi citate în calitate de părți numai persoanele ale căror drepturi sau interese sînt supuse spre soluționare instanței de insolvență în condiții de contradictorialitate. În celelalte cazuri, se aplică dispozițiile din [Codul de procedură civilă](#) referitoare la procedura necontencioasă în măsura în care nu contravin unor dispoziții expres prevăzute de prezenta lege.

În conformitate cu art. 102 alin. (1) CPC, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură.

(4¹) Participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca ne citarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Conform art. 105 alin. (1) CPC, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmînării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmînează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

(5) Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmînează personal contra semnătură pe cotor.

În speță, Colegiul constată cu certitudine că Balan Alina a fost înștiințată prin citație cu aviz de recepție despre examinarea cererii lichidatorului privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Alinsan BV” la 25.07.2015 și 23.09.2016, fapt confirmat prin aplicarea semnăturii pe aviz (f.d. 13 și 21).

Prin urmare, instanța de recurs conchide că recurenta Balan Alina a fost înștiințată în mod legal despre examinarea cererii lichidatorului, or, prin prisma art. 102 alin. (4¹) CPC, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca ne citarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

În ceea ce ține de citarea lui Vremea Ghenadie, Colegiul reține următoarele.

Potrivit prevederilor art. 108 alin. (1) CPC, dacă locul de aflare a pârâtului nu este cunoscut și reclamantul dă asigurări că, deși a făcut tot posibilul, nu a reușit să

afle domiciliul acestuia, președintele instanței dispune citarea acestuia prin publicitate. Publicarea în presă se consideră citare legală.

(3) Publicarea citației în ziar se face cu cel puțin 15 zile înainte de data ședinței de judecată. În cazuri de urgență, președintele instanței poate reduce acest termen la 5 zile.

După cum rezultă din materialele pricinii, toate citațiile expediate în adresa lui Vreamea Ghenadie, au fost restituite instanței fără înmânarea lor, cu mențiunea nereclamat (f.d. 18, 19, 23).

Astfel, având în vedere că toate citațiile se restituiau fără înmânare, în ședința din 14.10.2016, instanța de insolvență a dispus citarea publică a lui Vreamea Ghenadie (f.d. 38), iar în Monitorul Oficial nr. 369-378 (5802-5811) din 28.10.2016, a fost publicată citația (f.d. 45).

În această ordine de idei, Colegiul constată că și în privința lui Vreamea Ghenadie a fost respectată procedura de citare legală, or, publicarea citației în ziar s-a făcut cu cel puțin 15 zile înainte de data ședinței de judecată.

Urmare a celor indicate, Colegiul concluzionează că instanța de fond a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond și corect a aplicat cadru legal.

În această ordine de idei și, având în vedere că hotărârea Curții de Apel Bălți din 09 decembrie 2016 este legală și întemeiată, iar recursul declarat de Balan Alina este nefondat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l respinge, cu menținerea hotărârii contestate.

Ținând cont de cele expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se repune în termen cererea de recurs declarată de Balan Alina.

Se respinge recursul declarat de Balan Alina.

Se menține hotărârea Curții de Apel Bălți din 09 decembrie 2016, în cauza intentată la cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Alinsan BV” în procedura simplificată a falimentului, Botnari Andrei, împotriva lui Vreamea Ghenadie și Balan Alina privind atragerea la răspunderea subsidiară.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Valentina Clevadî

Judecători

Ion Druță

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Iuliana Oprea